

I-appellant f'dan il-każ ma ressaqx provi suffiċjenti li huwa persuna li rriformat ruħha, u li jekk jiġi fdat bir-responsabbiltà ta' gwardjan privat, b'setgħat u responsabbiltajiet simili għal tal-membri tal-Korp tal-Pulizija, huwa ser iġib ruħu kif mistenni minn persuna f'kariga bħal din - it-Tribunal ma kienx skorrett meta esprima t-tħassib tiegħu dwar l-idoneità tal-appellant għall-għoti tal-liċenzja li qiegħed jitlob li jingħata, partikolarment meta wiegħed jikkonsidra n-natura tar-reat li nstab ħati tiegħu fil-passat

MALTA

QORTI TAL-APPELL **(Sede Inferjuri)**

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-5 ta' Mejju, 2021

Appell Inferjuri Numru 125/2019/1 LM

Jean (Jean Pierre) Schembri (K.I. 201577M)
("l-appellant")

vs.

Kummissarju tal-Pulizija
("l-appellat")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mir-rikorrent **Jean (Jean Pierre) Schembri (K.I. 201577M)**, hawnhekk "l-appellant", minn deċiżjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva (minn issa 'l quddiem "it-Tribunal"), tal-10 ta' Novembru, 2020

(minn issa 'l quddiem "is-sentenza appellata"), li permezz tagħha t-Tribunal ċaħad l-appell tar-rikorrent mid-deċiżjoni tal-intimat (hawnhekk "l-appellat") **il-Kummissarju tal-Pulizija** tad-29 ta' Novembru, 2019, liema deċiżjoni kienet tgħid li r-rikorrent ma kienx eliġibbli biex jingħata l-liċenzja ta' gwardjan privat.

Fatti

2. Fir-rikors tal-appell li ressaq quddiem it-Tribunal, ir-rikorrent spjega li hu kien applika għal liċenzja ta' gwardjan privat *ai termini* tal-Kap. 389, u li l-Kummissarju tal-Pulizija kien infurmah permezz ta' ittra tad-29 ta' Novembru, 2019, li r-rikorrent irċieva fit-18 ta' Diċembru, 2019, li l-applikazzjoni tiegħu kienet qiegħda tiġi miċħuda *ai termini* tal-artikolu 10a (i) u 10(b) tal-Kap. 389. Ir-rikorrent qal li huwa ħass ruħu aggravat bid-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija, u qal li d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 10a(i) tal-Kap. 389 effettivament jgħidu li applikazzjoni bħal din għandha tiġi rifjutata meta l-applikant ikun instab ħati ta' xi delitt kontra s-sigurtà tal-Istat, f'Malta jew xi mkien ieħor, jew ta' omiċidju volontarju jew ta' xi offiża gravi fuq il-persuna, jew ta' xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi €2,329.37 jew bil-vjolenza, jew xi delitt kontra l-fiduċja pubblika jew xi delitt gravi ieħor. Ir-rikorrent spjega li madwar seba' snin qabel, huwa kien għaddej minn perijodu ikrah f'ħajtu, u fit-22 ta' Mejju, 2017, huwa kien instab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, għal reati mwettqa fix-xahar ta' Frar 2013, u fejn il-Qorti kienet ikkundannatu għall-piena ta' seba' xhur prigunerija sospiżi għal sentejn mid-data tas-sentenza, kif ukoll poġġietu taħt Ordni ta' Trattament għal żmien sentejn sabiex jingħata l-għajjnuna għal *anger management*. Ir-rikorrent

qal li bid-deċiżjoni tiegħu, il-Kummissarju tal-Pulizija naqas milli jikkonsidra l-aspett riformattiv tas-sistema ġudizzjarja tagħna, li aktar qiegħda timmira lejn ir-riforma tal-ħati milli lejn il-kundanna tiegħu. Ir-rikorrent qal li s-sentenza l-oħra li tisemma fl-ittra tal-Kummissarju tal-Pulizija tad-9 t'Awwissu, 1994, tmur lura 25 sena għal meta r-rikorrent kien għadu minuri, u li l-Qorti fis-sentenza tat-22 ta' Mejju, 2017 kienet b'mod esplicitu spjegat li r-rikorrent ma kienx reġa' xellef dufrejh mal-ġustizzja. Qal li wara s-sentenza ta' Mejju 2017, hu għamel progress kbir f'ħajtu, u bl-għajnuna tal-Ordni ta' Trattament li ngħata, huwa għamel sentejn jirċievi trattament għall-*anger management*, sabiex illum huwa m'għadux l-istess persuna li kien fl-2013. Qal ukoll li huwa kien immotivat jirrifirma ruħu għaliex huwa missier ta' minuri li għad għandha sena, u li huwa fdat bil-kura primarja tagħha. Qal ukoll li s-sistema ġudizzjarja tagħna hija waħda ristorattiva u mhux retributtiva.

3. B'riferiment għal dak li jipprovdi għalih l-artikolu 10(b) tal-Kap. 389, ir-rikorrent qal li minkejja li dan jispeċifika li tali applikazzjoni tista' tiġi rifjutata abbażi ta' interess pubbliku, awtorità pubblika m'għandhiex tuża din il-bażi mingħajr ma tispeċifika r-raġuni għalfejn skont hi hemm raġunijiet li jmorru kontra l-interess pubbliku. Qal li l-Kummissarju intimat kellu jeżerċita d-diskrezzjoni tiegħu b'mod li jzomm bilanċ bejn l-interess pubbliku u d-dritt tal-applikant li jeżerċita l-professjoni ta' gwardjan privat. Qal li huwa ingust li minħabba incident li seħħ meta huwa kien għaddej minn żmien diffiċli f'ħajtu u qabel ma rċieva t-trattament, hu jibqa' mcaħħad milli jikseb il-liċenzja ta' gwardjan privat. Qal li l-interess pubbliku m'għandux jintuża biex kull min żbalja fil-passat jibqa' ttimbrat b'mod li ma jingħatax opportunità oħra biex juri li huwa

ċittadin denju għax-xogħol fis-soċjetà tagħna. Ir-rikorrent qal li l-Kummissarju intimat kellu jagħmel eżerċizzju fejn mhux biss jgħarbel id-dokumentazzjoni ppreżentata, iżda anki japprofondixxi dwar is-sitwazzjoni tal-applikant. Kompla jgħid li hemm istanzi fejn minkejja li uffiċjali fi ħdan il-Korp tal-Pulizija żbaljaw fil-passat u nstabu ħatja, dawn xorta waħda ngħataw opportunità ulterjuri li jservu bil-qadi ta' dmirijiethom bħala uffiċjali pubbliċi fil-Korp tal-Pulizija, u dan il-fattur juri li minkejja li persuna tkun żbaljat fil-passat, jekk din tagħraf tirregola u tirriforma ruħha, ma jkun hemm l-ebda raġuni valida li tipprekludi lill-Kummissarju intimat milli jhalliha taqdi lis-soċjetà, kif wara kollox jixtieq jagħmel ir-rikorrent. Ir-rikorrent qal li fid-dawl ta' dawn l-opportunitajiet li ngħataw anki membri tal-Korp, huwa għandu *legitimate expectation* li l-applikazzjoni tiegħu tiġi milqugħa.

Mertu

4. Ir-rikorrent, permezz tal-proċeduri li istitwixxa quddiem it-Tribunal, appella mid-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija tad-29 ta' Novembru, 2019, fejn giet rifjutata l-applikazzjoni tiegħu sabiex jingħata l-liċenzja ta' gwardjan privat abbażi tal-fatt li r-rikorrent kien instab ħati ta' reat kriminali fl-2017. Mill-provi rriżulta li din is-sentenza fil-konfront tar-rikorrent ingħatat wara li dan instab ħati ta' aggressjoni fil-konfront ta' gwardjan lokali.

5. Il-Kummissarju tal-Pulizija wieġeb li t-talbiet tar-rikorrent huma infondati fil-fatt u fid-dritt, u li f'dan il-każ kien hemm raġunijiet validi u b'saħħithom biżżejjed biex jiġġustifikaw id-deċiżjoni tiegħu li jirrifjuta l-applikazzjoni tar-

rikorrent. Il-Kummissarju intimat spjega li r-rikorrent kien instab hati talli attakka jew għamel rezistenza fuq ċertu Roderick Pace, gwardjan lokali waqt il-qadi ta' dmirijietu, talli attakka jew għamel rezistenza bi vjolenza jew hebb għal persuna inkarigata skont il-liġi minn servizz pubbliku, talli kkaguna ħsara fil-ġisem jew fis-saħħa u cioè offiża ta' natura ħafifa fuq il-persuna ta' Roderick Pace, u talli meta kien xurban qal fil-pubbliku kliem oxxen u indiċenti b'mod li offenda l-morali, l-imġiba xierqa jew id-diċenza pubblika. Il-Kummissarju intimat spjega li fil-fehma tiegħu dan jammonta għal reat gravi kif mifhum taħt l-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389, u li l-istess artikolu tal-liġi ma jagħti l-ebda diskrezzjoni lill-Kummissarju iżda jimponi obbligu fuqu li jirrifjuta l-ħruġ jew it-tiġdid tal-liċenzja f'każ li timmaterjalizza s-sitwazzjoni taħt is-subartikoli 10(a)(i) sa (vi) tal-Kap. 389. Il-Kummissarju intimat zied jgħid li fil-passat ir-rikorrent instab hati tar-reat ta' attentat ta' serq, u li kien għalhekk li huwa ħass li ma jkunx fl-interess pubbliku li tali liċenzja tinħareġ. Kompla jgħid li bħala Kummissarju tal-Pulizija huwa għandu diskrezzjoni permezz tal-artikolu 10(b) tal-Kap. 389, li jekk iħoss li persuna kellha dawk it-tipi ta' reati fil-fedina penali tagħha, din ma titqiesx bħala persuna idonea biex tagħmel xogħol ta' gwardjan privat, u għalhekk huwa jista' jirrifjuta li jagħti tali liċenzja. Zied jispjega li wara li tinħareġ liċenzja bħal din, il-Kummissarju tal-Pulizija ma jkollu l-ebda kontroll fuq fejn ser jintbagħat jaħdem l-impjegat u ma' liema sitwazzjonijiet ser jiltaqa'. Qal ukoll li f'dan il-każ mhux minnu li hu naqas milli jagħti raġuni għar-rifjut tiegħu, għaliex fl-ittra ta' rifjut, huwa kien speċifika li r-rifjut qiegħed isir abbażi tal-artikoli 10(a)(i) u 10(b) tal-Kap. 389, wara li ġew ikkunsidrati s-sentenzi mogħtija fil-konfront tar-rikorrent. Qal li lanqas mhuwa minnu li jintqal li l-interess pubbliku qiegħed jintuża sabiex kull min żbalja fil-passat jibqa' ttimbrat b'mod li ma jingħatax opportunità oħra

biex juri li huwa ċittadin denju fis-soċjetà tagħna. Il-Kummissarju intimat qal li hu mkien ma ħa l-pożizzjoni li r-rikorrent m'għandux jingħata ċans li jaħdem, iżda li wieħed irid iżomm quddiem għajnejh li x-xogħol ta' gwardjan privat igorr ċerta responsabbiltà u piż, u min ikollu liċenzja bħal din, igorr poteri simili għal dawk ta' uffiċjal tal-Pulizija. Qal li t-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva ma jistax jordna lill-Kummissarju tal-Pulizija jagħti liċenzja ta' gwardjan privat lil xi ħadd, iżda jista' biss jitolbu jerga' jikkonsidra d-deċiżjoni mogħtija.

6. Quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva giet ipprezentata kopja tad-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, tat-22 ta' Mejju, 2017, minn fejn jirriżultaw l-akkużi li nstab jati tagħhom ir-rikorrent. Jirriżulta li r-rikorrent kien involut f'aggressjoni fuq gwardjan lokali li kien qiegħed joħroġ ċitazzjoni fuq il-vettura tar-rikorrent, wara li dan ipparkja fejn ma kellux jipparkja. In segwitu għall-inċident kemm ir-rikorrent, li kien meqjus bħala l-aggressur, kif ukoll il-gwardjan lokali taw il-verżjoni tagħhom tal-mod kif seħħ l-inċident, iżda l-Qorti kkonkludiet li l-verżjoni mogħtija mir-rikorrent ma kellhiex tiġi emmnuta, u għalhekk tatu sentenza sospiża, filwaqt li ħarġet ukoll Ordni ta' Trattament fil-konfront tiegħu u obbligatu jattendi għal programm ta' taħriġ fl-*anger management*.

7. Ir-rikorrent, fl-*affidavit* tiegħu qal li huwa jaħdem bħala *Reception Facilities Officer* għewwa ċ-ċentru ta' detenzjoni ta' Ħal Far, u sabiex jagħmel dan ix-xogħol huwa għandu bżonn liċenzja ta' gwardjan privat. Qal li huwa pprova jgedded il-liċenzja tiegħu għaliex din kienet valida sat-12 ta' Frar, 2020, imma minkejja li din ma kinitx l-ewwel darba li huwa kien qiegħed japplika għal din il-

liċenzja, ġie infurmat mill-Kummissarju tal-Pulizija ta' dak iż-żmien li l-applikazzjoni tiegħu kienet qiegħda tiġi rifjutata. Qal li hu fetaħ dawn il-proċeduri għaliex jixtieq li din id-deċiżjoni tiġi riveduta. Qal ukoll li permezz tal-ittra li huwa rċieva mingħand il-Kummissarju tal-Pulizija, huwa sar jaf li dan kien ikkonsidra s-sentenzi li ngħataw fil-konfront tiegħu fit-22 ta' Mejju, 2017 u fid-9 t'Awwissu, 1994. Qal ukoll li l-ewwel liċenzja sabiex ikun jista' jaħdem bħala gwardjan privat ħarġitlu ferm wara s-sentenza li ngħatat fil-konfront tiegħu fl-1994, imma li dak iż-żmien ma kienet instabet l-ebda oġġezzjoni mill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex tinħareġ din il-liċenzja. Qal ukoll li huwa jqis li mhux ġust li mingħajr ma ngħata ebda raġuni, huwa ġie mgħarraf li m'għadux jikkwalifika sabiex ikollu liċenzja bħal din. Qal li minn meta huwa xellef dufrejħ mal-ġustizzja fit-18 ta' Frar, 2013 u sussegwentement instab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati, ħajtu nbidlet ta' taħt fuq, u minbarra li mexxa mal-Ordni ta' Trattament ordnata mill-Qorti, ingħata wkoll għajnuna għall-*anger management* li hu jqis li għenu jimmatura. Qal ukoll li l-każ tal-2013 seħħ f'saħna ta' mument u wara li l-Qorti sabitu ħati għal dak ir-reat, huwa baqa' miexi fit-triq it-tajba billi għamel dak li ġie sugġerit lilu mill-Qorti. Ir-rikorrent qal li sena qabel infethu dawn il-proċeduri huwa sar missier, u huwa l-unika persuna li trabbi u tmanjni lil bintu minuri li tgħix miegħu. Qal ukoll li huwa ma jirċievi l-ebda manteniment mingħand omm bintu. Qal li hu beda jaħdem bħala *reception facilities officer* f'wieħed miċ-ċentri ta' detenzjoni f'Jannar ta' qabel u hu jagħmel xogħlu b'mod tajjeb, iżda sabiex ikun jista' jibqa' jagħmel dan ix-xogħol għandu bżonn li jkollu l-liċenzja ta' gwardjan privat. Qal ukoll li wara li ħajtu nbidlet għall-aħjar fl-aħħar snin, u wara li dera x-xogħol li qiegħed jagħmel fil-preżent, huwa ma jixtieqx li jkollu jerga' jibdel in-natura tax-xogħol tiegħu,

speċjalment issa li patta għal li kien għamel u bidel ħajtu. Waqt il-kontroeżami li sar lir-rikorrent, xehed li huwa kien ilu jaħdem bħala *reception facilities officer* għewwa ċ-ċentru ta' detenzjoni ta' Hal Far minn Jannar tal-2020. Huwa kkonferma li attenda għal sessjonijiet dwar l-*anger management*, liema sessjonijiet huwa jhoss li għenuh ħafna. Qal li huwa sar missier ta' tifla, u li għandu l-kura u kustodja tagħha waħdu. Ir-rikorrent ikkonferma li hemm pendenti kontra tiegħu kawża quddiem qorti ta' ġurisdizzjoni kriminali, wara li kien tressaq quddiem il-Qorti b'arrest aktar kmieni fl-2020.

8. Quddiem it-Tribunal xehed l-uffiċjal tal-*probation* **Joseph Mizzi**, li qal li kien isegwi lir-rikorrent wara l-Ordni ta' Trattament li nħarġet fil-konfront tiegħu, u dan għall-perijodu bejn it-22 ta' Mejju, 2017 u t-22 ta' Mejju, 2019. Ix-xhud qal li tul is-sentejn li huwa dam isegwi lir-rikorrent, hu kien jiltaqa' miegħu fuq bażi regolari, fejn kien jitkellem miegħu dwar il-problemi tal-ħajja, tax-xogħol u tar-relazzjonijiet li kien fihom ir-rikorrent. Ix-xhud qal li kien ġie stabbilit li r-rikorrent ma kellu bżonn l-ebda *medication* għall-problemi li kellu, u wara li għaddew is-sentejn ta' trattament, kollox kien jidher li kien taħt kontroll. L-istess xhud qal li ma jeskludiex li jista' jkun hemm *triggers* li jġiegħlu lir-rikorrent iġib ruħu b'ċertu mod, il-kelma li ntuzat mix-xhud kienet "jiżgarra", minkejja t-trattament li ħa.

9. L-Ispettur **Sarah Magri** ppreżentat il-fedina penali tar-rikorrent, u spjegat li fis-sena 1994 dan kien instab ħati għal reat minuri, iżda fl-2017 huwa kien instab ħati li hebb għal gwardjan lokali, fejn kien ingħata sentenza sospiza. Ix-xhud spjegat li l-ewwel darba li r-rikorrent applika għal liċenzja ta' gwardjan

privat kien fl-2018, u din l-applikazzjoni tiegħu kienet ġiet rifjutata. Qalet ukoll li wara li ntemmu s-sessjonijiet ta' *anger management therapy*, ir-rikorrent reġa' tressaq quddiem il-Qorti b'arrest, din id-darba għaliex kien hebb għal terzi u kien hebb ukoll għall-pulizija. Ix-xhud qalet li l-akkużi l-godda fil-konfront tar-rikorrent inħarġu fl-1 ta' Ġunju, 2020. Komplet tgħid li minkejja li dan il-każ għadu *sub judice*, dak li allegatament għamel ir-rikorrent u li minħabba fih tressaq quddiem il-Qorti b'arrest, jirrifletti fuq il-karattru tiegħu. Ix-xhud qalet ukoll li l-ewwel darba li ħarġet liċenzja ta' gwardjan privat lir-rikorrent kien fl-2014, imma dak iż-żmien il-fedina penali tiegħu kienet differenti minn kif inhi illum, għaliex is-sentenza għar-reat kommess fl-2013 ingħatat fl-2017. Ix-xhud qalet li dik il-liċenzja ma kinitx ġiet imġedda mir-rikorrent, u l-validità tagħha waqgħet waħedha. Qalet ukoll li r-rikorrent kellu biss *tag* bħala identifikazzjoni li kienet valida għal ħames snin, u din kienet waslet biex tiskadi fl-2020.

Is-Sentenza Appellata

10. Permezz ta' sentenza mogħtija fl-10 ta' Novembru, 2020, it-Tribunal iddeċieda li l-appell imressaq mir-rikorrent għandu jiġi miċħud, u għalhekk laqa' l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju intimat, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Illi r-rikorrent ħassu aggravat b'deċiżjoni tal-Kummissarju intimat komunikata lilu permezz ta' ittra datata 29 ta' Novembru, 2019 li permezz tagħha ġie mgħarraf bis-segwenti:

“Nagħmel referenza għall-applikazzjoni tiegħek għall-ħruġ ta' liċenzja ta' Gwardjan Privat.

Għandi ninfurmak li din l-applikazzjoni qed tiġi rifjutata peress illi jirrizulta li inti:

Wettaqt delitt gravi u fl-interess pubbliku u dan ai termini tal-Artikoli 10(a)(i) u 10(b) tal-Att dwar Gwardjani Privati u Uffiċjali tal-Komunità (Kap. 389, tal-Liġijiet ta' Malta). Dan qiegħed isir wara li ġew ikkunsidrati sentenzi mogħtija fil-konfront tiegħek mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali;

- i. Nhar it-22 ta' Mejju, 2017 dwar vjolenza fuq uffiċjal pubbliku, fost akkużi oħra;
- ii. Nhar id-9 t'Awwissu, 1994 dwar attentat ta' serq, fost akkużi oħra."

Ikkunsidra:

Illi r-rifjut tal-Kummissarju intimat huwa msejjes fuq żewġ dispozizzjonijiet distinti tal-Att dwar Gwardjani Privati u Uffiċjali tal-Komunità, u cioè artikolu 10(a)(i) u 10(b).

It-Tribunal se jinvesti l-ewwel ir-rifjut abbażi tal-artikolu 10(a)(i). Dan l-artikolu jgħid is-segwenti:

"Il-Kummissarju **għandu** (fn. 5 Enfasi tat-Tribunal) jirrifjuta applikazzjoni f'kull waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (a) Meta l-applikant jew xi uffiċjal tal-applikant jew persuna oħra li jkollha kontroll effettiv tas-servizzi li jkunu se jiġu provduti mill-applikant
  - (i) Tkun instabet ħatja f'Malta jew x'imkien ieħor ta' xi delitt kontra s-sigurtà tal-istat, jew ta' omiċidju volontarju jew ta' offiża gravi fuq il-persuna jew ta' xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tlet mija u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu (€2,329.37) jew bil-vjolenza jew ta' xi delitt kontra l-fiduċja pubblika **jew ta' xi delitt gravi ieħor;**"

Illi fejn si tratta ta' rifjut abbażi ta' artikolu 10(a)(i), il-Kummissarju ma għandux diskrezzjoni jekk joħroġx liċenzja jew le, ħlief limitament meta jiġi biex jikklassifika jekk delitt imwettaq minn applikant, u li ma hux inkluz fl-istess sub-inċiż, jistax jiġi kkunsidrat bħala gravi jew le.

Illi mill-fedina penali esebita a fol. 60 u minn sentenza datata 22 ta' Mejju, 2017 esebita a fol. 62 jirrizulta illi r-rikorrent kien ġie misjub ħati li:

- "1. B'xi mod attakka jew għamel rezistenza fuq Roderick Pace bħala gwardjan lokali G551 waqt il-qadi ta' dmiru u dan ai termini tal-artikolu 19 tal-Kap. 389;
2. Fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanza attakka jew għamel rezistenza bi vjolenza jew b'hebb, ta' xorta li ma tixtieqx vjolenza pubblika, kontra persuna

inkarigata skont il-ligi minn servizz pubbliku, Roderick Pace bħala gwardjan lokali G551 filwaqt li kien qed jaġixxi għall-eżekuzzjoni tal-ligi jew ordni mogħti skont il-ligi mill-awtorità kompetenti u dan bi ksur tal-artikolu 96 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Fl-istess jum, lok, ħin u ċirkostanzi volontarjament ikkaġuna ħsara fil-ġisem jew fis-saħħa, cioè offiża ta' natura ħafifa fuq il-persuna ta' Roderick Pace bħala gwardjan lokali G551;

4. Fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi għad illi kien xurban, qal fil-pubbliku xi kliem oxxeni jew indiċenti jew għamel atti jew ġesti oxxeni jew b'xi mod li mhux provdut f'dan il-Kodiċi, offenda l-morali, l-imġieba xierqa jew id-diċenza pubblika u dan bi ksur tal-artikolu 338bb tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta."

Mill-fedina penali jirriżulta wkoll illi fid-9 t'Awwissu, 1994 ir-rikorrent kien insab ħati wkoll ta' attentat ta' serq. Madankollu, għalkemm din is-sentenza hija msemmija fis-sentenza appellata, ma jidhirx illi kienet il-kunsiderazzjoni prinċipali tal-istess deċiżjoni, u dana kif xehdet l-Ispettur Magri a fol. 55 tal-proċess.

Il-kunsiderazzjoni prinċipali kienet għalhekk abbażi tal-incident li għalih instab ħati fl-2017, abbażi ta' liema l-Kummissarju intimat ħass li r-reati mwettqa setgħu jiġu klassifikati bħala delitti gravi għax, fost affarijiet oħra, kienu jinvolvu attakk fuq uffiċjal pubbliku waqt il-qadi ta' dmirijietu.

Illi l-ħidma tal-gwardjani lokali, illum uffiċjali tal-komunità, hija waħda li tissupplimenta u tikkumplimenta dik tal-Korp tal-Pulizija sabiex ikun hawn l-ordni fil-pajjiż. Dak li għamel ir-rikorrent, meta kellu tletin (30) sena, ma hemm l-ebda dubju li huwa fil-fatt gravi għaliex attakka persuna li kienet qiegħda taqdi dmirha u dan meta deherlu li ma kellux jingħata kontravvenzjoni għal ipparkjar ħażin. In fatti, attakk fuq uffiċjal pubbliku huwa punibbli b'multi sostanzjali u anke termini ta' prigunerija. Il-fatt li r-rikorrent ingħata sentenza sospiża ma jnaqqas xejn mill-gravità tar-reati mwettqa. Huwa veru li fl-istess sentenza ġie rikonoxxut illi r-rikorrent kellu bżonn għajnuna fejn jidhul anger management, però r-rabja jew innuqqas ta' kontroll tagħha, bl-ebda mod ma jirrendu delitt anqas gravi.

Illi huwa veru wkoll li ġie prodott l-uffiċjal tal-probation Joseph Mizzi li segwa lir-rikorrent għal sentejn wara l-Ordni ta' Trattament ordnata bis-sentenza su-ċitata. Huwa stqarr li r-rikorrent kien ġab ruħhu tajjeb matul l-Ordni u ħadmu tajjeb flimkien sa Mejju 2019 meta spiċċat l-Ordni.

Minkejja dan kollu, dan it-Tribunal, bħal ma għamel il-Kummissarju tal-Pulizija, iqis ir-reati mwettqa mir-rikorrent bħala delitt gravi. Huwa gravi li uffiċjal pubbliku

bħal ma hu gwardjan lokali jkollu jissubbixxi aggressjoni għaliex ikun qiegħed jaqdi d-dmirijiet tiegħu. Għaldaqstant, għalkemm huwa minnu li aktar ma jgħaddi ż-żmien aktar qiegħed jiġi mpogġi emfasi fuq l-aspett riformattiv ta' persuna misjuba ħatja, u fil-fatt ir-rikorrent ibbenefika minn Ordni ta' Trattament għal sentejn, huwa wkoll minnu li ċerti xogħlijiet jirrikjedu livell ogħla ta' kontroll ta' emozzjonijiet negattivi minn xogħlijiet oħra għax fihom wieħed irid iħabbat wiċċu ma' sitwazzjonijiet li jekk ma jikkontrollax l-aġir tiegħu jispiċċa jonqos bil-kbir mid-dmirijiet tiegħu u jkun ta' perikolu għal ħaddieħor.

Għaldaqstant it-Tribunal huwa tal-fehma illi f'dan il-każ il-Kummissarju intimat eżerċita d-diskrezzjoni mħollija f'idejh b'mod ġust meta kklassifika d-delitti mwettqa mir-rikorrenti bħala delitti gravi ai fini tal-artikolu 10(a)(i) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta.

*Illi t-Tribunal se jgħaddi issa biex jinvesti t-tieni bażi tar-rifjut, u ċioe, dak skont artikolu 10(b) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta. Illi skont dan l-artikolu, il-Kummissarju intimat **għandu** jirrifjuta li jagħti liċenzja jekk jikkunsidra li jkun fl-interess pubbliku li jagħmel hekk. Hawnhekk il-Kummissarju, a differenza ta' dak li ntqal aktar 'il fuq, għandu diskrezzjoni aktar wiesgħa, fejn meta jiġi biex jeżerċitaha irid iżomm bilanċ bejn l-interess tas-soċjetà in ġenerali u d-dritt tal-applikant li jottjeni l-liċenzja de quo. It-Tribunal hu konxju ta' deċiżjonijiet fejn din id-diskrezzjoni ġiet impunjata b'suċċess, però, ta' min jirrileva illi ċ-ċirkostanzi f'dawn il-każijiet, wieħed minnhom indikat mir-rikorrent stess fir-rikors promutur (fn. 6 **Edward Cernigliaro vs Kummissarju tal-Pulizija**, deċiż mill-Qorti tal-Appell fis-7 ta' Frar, 2017), kienu għal kollox differenti minn dawk odjerni. Illi t-Tribunal jaqbel illi persuna m'għandhiex tibqa' ttimbrata għal ħajjitha kollha bi żball li kienet għamlet fil-passat, però biex dan isir irid jintwera effettivament illi l-persuna biddlet ir-rotta ta' ħajjitha. Illi għalkemm waqt ix-xhieda tal-Ispettur Magri ġie aċċennat illi r-rikorrenti riċentement ġie akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati b'xi reati (fn. 7 ara dokument SM 3, a fol. 74), dan it-Tribunal ma jħossx illi dawn għandhom jittieħdu in kunsiderazzjoni ai fini ta' reviżjoni tad-deċiżjoni appellata, u dan għaliex żgur ma sawrux il-baży tad-deċiżjoni appellata stante li kien għadu ma seħħx l-inċident imsemmi fl-istess imputazzjonijiet.*

Illi però madankollu dan it-Tribunal, minkejja x-xhieda tal-uffiċjal tal-Probation, ma jħossx li għandu dak is-serħan il-moħħ illi r-rikorrent verament għamel il-progress li jgħid li għamel. Ma ngabx per eżempju bħala xhud l-employer preżenti tiegħu sabiex jixhed dwar il-mod kif ir-rikorrent iġib ruħhu fuq ix-xogħol. Fin-

nuqqas ta' tali provi dan it-Tribunal ma jarax li għandu raġuni għala jiddisturba d-diskrezzjoni eżerċitata mill-Kummissarju intimat.

Illi di più r-rikorrent jissottometti illi huwa għandu aspettattiva legittima li l-applikazzjoni tiegħu tiġi aċċettata. Illi t-Tribunal ma jaqbilx ma' dan l-argument għaliex il-Kummissarju intimat ma ħoloq l-ebda aspettattiva ta' dan it-tip fir-rikorrent stante li meta applika għal-liċenzja de quo precedentement din ukoll giet rifjutata (fn. 8 ara xhieda tal-Ispettur Sarah Magri a fol. 56). Kwindi jekk kellu xi aspettattiva din ċertament ma kinitx waħda legittima.

Għaldaqstant it-Tribunal ma jsib xejn x'jiċċensura mid-deċiżjoni appellata.

Decide

Għaldaqstant, it-Tribunal, qiegħed jaqta' u jiddeċiedi billi jiċċad l-appell imressaq mir-rikorrent mid-deċiżjoni tal-istess Kummissarju datata 29 ta' Novembru, 2019 u jilqa' l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju intimat.

Bl-ispejjeż a karigu tar-rikorrent."

L-Appell

11. L-appellant ressaq l-appell tiegħu minn din id-deċiżjoni permezz ta' rikors tal-appell ipprezentat fis-27 ta' Novembru, 2020, fejn talab lil din il-Qorti sabiex,

"... tħassar u tirrevoka s-sentenza tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva datata 10 ta' Novembru, 2020 u minflok tordna lill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex joħroġ il-liċenzja relattiva, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellati, kif jidhrilha din l-Onorabbli Qorti."

12. L-appellant spjega li huwa ħass ruħu aggravat bid-deċiżjoni tat-Tribunal għaliex dan qies li r-reati mwettqa minnu kienu ta' natura gravi. L-appellant qal li fil-fehma tiegħu, din id-deċiżjoni mhux biss tmur lil hinn mir-raġonevolezza, iżda hija wkoll deċiżjoni li tiddipartixxi minn principji u argumentazzjoni adottati

mit-Tribunal stess f'deċiżjonijiet oħra li ta. L-appellant qal li ladarba hemm nuqqas ta' konsistenza u kontinwità fil-konfront tiegħu bid-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal, kwantu għal dak li jikkostitwixxi "delitt gravi" taħt l-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389, huwa għamel riferiment għad-deċiżjoni fl-ismijiet **Tarcisio Agius vs. Il-Kummissarju tal-Pulizija**¹, fejn it-Tribunal kellu quddiemu applikant għal liċenzja ta' gwardjan li l-applikazzjoni tiegħu giet rifjutata għaliex il-Kummissarju kklassifika r-reat li nstab ħati tiegħu l-applikant bħala "delitt gravi". It-Tribunal, f'dik id-deċiżjoni qies li l-artikolu 10(a)(i) jagħmel riferiment għal reati bħal omiċidju volontarju, offiżi gravi fuq il-persuna jew delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont jew bil-vjolenza. It-Tribunal f'dak il-każ qies li d-delitti msemmija jgħorru magħhom piena ta' priġunerija li hija ferm aktar mill-massimu ta' sentejn priġunerija li biha huwa punit ir-reat li kien akkużat bih Agius, u in vista ta' dan ikkonkluda li l-gravità tar-reat li kien akkużat bih l-applikant f'dawk il-proċeduri ma tistax tiġi ekwiparata mar-reati l-oħra. It-Tribunal f'dak il-każ ikkonkluda wkoll li l-Kummissarju ma kienx raġonevoli meta rrifjuta l-applikazzjoni tar-rikorrent abbażi tal-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389. L-appellant qal li din is-sentenza ċċitata minnu hija waħda ġusta u korretta, għaliex twassal il-messaġġ li individwu li jiżbalja m'għandux jibqa' kkastigat għal għomru mingħajr it-tama li jibda ħajtu mill-ġdid. L-appellant qal li r-reati li huwa nstab ħati tagħhom bis-sentenza tat-22 ta' Mejju, 2017, liema reati seħħew fl-2013, iġorru magħhom piena li ma taqbiżx sentejn priġunerija. Qal li t-Tribunal, bid-deċiżjoni tiegħu, naqas milli japplika l-prinċipji tar-raġonevolezza u l-ekwità, u ma kienx konsistenti fid-deċiżjonijiet tiegħu.

---

¹ 01.04.2019.

13. L-appellant qal li t-Tribunal kien żbaljat ukoll meta ddikjara li l-fatt li huwa ngħata sentenza sospiża, ma jnaqqas xejn mill-gravità tar-reati mwettqa, għaliex fis-sentenza ta' Tarcisio Agius iċċitata mill-appellant, l-istess Tribunal kien iddikjara li l-gravità tar-reat titkejjel ukoll mill-piena marbuta mal-istess reat. Qal li għalhekk il-piena inflitta wkoll għandha tingħata konsiderazzjoni xierqa. L-appellant qal ukoll illi li kieku r-reati li tagħhom huwa nstab ħati, kellhom jiġu meqjusa bħala 'delitti gravi', il-Qorti ma kinitx ser tinfliggi fuqu sentenza sospiża, iżda kienet tinfliggi fuqu sentenza ta' priġunerija effettiva. Qal li meta l-Qorti ta' Ġudikatura Kriminali giet biex tinfliggi l-piena fil-konfront tiegħu, din eżaminat iċ-ċirkostanzi tal-każ u l-fatt li huwa ma reġax xellef dufrejh mal-ġustizzja, u rat li l-fedina penali tiegħu ma toħloq ebda preokkupazzjoni, sabiex b'hekk iddeċidiet li huwa ħaqqu l-assistenza u l-opportunitajiet meħtieġa sabiex ikompli miexi fit-triq it-tajba. L-appellant qal li llum il-ġurnata s-sistema ġudizzjarja hija riformattiva u mhux retributtiva, sabiex individwu jkollu kull opportunità li jirrifirma ruħu u jirreintegra ruħu fis-soċjetà. L-appellant qal li għalhekk it-Tribunal ma kienx korrett meta ma kkonsidrax il-piena inflitta mill-Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, għaliex dan il-fattur kien jimmerita konsiderazzjoni xierqa.

14. L-appellant qal li t-Tribunal naqas milli jagħmel apprezzament tal-element riformattiv ta' persuna misjuba ħatja, u minflok għażel li jikkundannah minkejja l-progress fil-karattru u fl-atteggjament tiegħu. L-appellant għamel riferiment għad-deċiżjoni tal-Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, li qalet li ma rriżultalhiex li l-appellant reġa' xellef dufrejh mal-liġi, u l-fedina penali tiegħu ma toħloq l-ebda preokkupazzjoni. Kuntrarjament għal dan, zied l-appellant, it-

Tribunal naqas milli jagħtih l-opportunità li jirreintegra ruħu fis-soċjetà u dan billi poġġa enfasi fuq reat li kien ilu aktar minn tmien snin li ġie kommess.

15. L-appellant qal li huwa ħassu mdejjaq u ddispijaċut ukoll għaliex it-Tribunal naqas għalkollox milli japprezza l-progress u t-titjib li sar minnu dwar l-*anger management*, wara snin ta' determinazzjoni u rieda tajba. Qal li minkejja d-dikjarazzjoni tal-uffiċjal tal-*probation*, li huwa dejjem ġab ruħu tajjeb, it-Tribunal qal li ċerti xogħlijiet jirrikjedu livell oġġla ta' kontroll ta' emozzjonijiet negattivi, minn xogħlijiet oħra. L-appellant qal li dan l-argument tat-Tribunal huwa għalkollox monk, illoġiku u nieqes mir-raġuni, għaliex bid-deċiżjoni tiegħu t-Tribunal qiegħed jagħti l-impressjoni li t-trattament, is-sapport u l-għajnuna li individwu jirċievi biex jirrifirma ruħu, huma inutli u mhux biżżejjed biex dan jirreintegra ruħu fis-soċjetà u jkompli jsegwi l-ħolm tiegħu. L-appellant qal li fil-fehma tiegħu mhux ġust li meta individwu jiżbalja, dan jibqa' ttimbrat għal għomru, minkejja d-determinazzjoni u r-rieda tajba li juri biex jirrifirma ruħu. L-appellant għamel riferiment għad-deċiżjoni fl-ismijiet **Renald Attard vs. Kummissarju tal-Pulizija**² fejn din il-Qorti diversament preseduta qalet li mhux tajjeb li jittieħed incident iżolat u jintuża bħala evidenza li l-applikant għandu karattru ħażin. Qal li f'dan il-każ, l-Uffiċjal tal-*Probation* maħtur mill-Qorti, iċċertifika li huwa kien qabad rotta tajba, u għalhekk ikun żball li huwa jibqa' ttimbrat u kkastigat għal xi ħaġa li għamel aktar minn tmien snin qabel.

16. L-appellant qal li bid-deċiżjoni tat-Tribunal hemm nuqqas ta' bilanċ ekwu u apprezzament żbaljat dwar x'jirrikjedi l-interess pubbliku. Qal li fiċ-ċirkostanzi

---

² 31.10.2016.

tal-każ preżenti, irid jinżamm bilanċ bejn l-interess pubbliku min-naħa l-waħda, u d-dritt tal-applikant li jeżercita l-professjoni ta' gwardjan privat, u din hija kwistjoni ta' raġonevolezza li tinvolvi l-użu tad-diskrezzjoni mogħtija mil-liġi lill-Kummissarju appellat. Qal li fil-kawża fl-ismijiet **Renald Attard vs. Kummissarju tal-Pulizija**³, il-Qorti kellha quddiema sitwazzjoni ta' individwu li kien ingħata tliet sentenzi separati, imma xorta waħda ħasset li l-progress u t-titjib li wera dan l-individwu kienu jimmeritaw li jingħataw konsiderazzjoni xierqa. L-appellant qal li r-raġonevolezza fl-użu tad-diskrezzjoni mogħti mil-liġi lill-Kummissarju tal-Pulizija, tirrikjedi li jsir eżerċizzju ġust u ekwu, u tali eżerċizzju m'għandu qatt jintuża illogikament b'mod li dak li jkun jibqa' jiġi kkastigat, ittimbrat u penalizzat għal żbalji passati, filwaqt li jiġi injorat t-titjib, il-progress u r-rieda tajba ta' min ikun verament biddel ir-rotta ta' ħajtu u qabad it-triq it-tajba.

Ir-Risposta tal-Appell

17. L-intimat Kummissarju tal-Pulizija, fir-risposta tal-appell tiegħu wieġeb li s-sentenza appellata hija ġusta u timmerita li tiġi kkonfermata. L-appellant qal li l-apprezzament tal-provi li sar mit-Tribunal m'għandux jiġi disturbat minn din il-qorti ta' reviżjoni, u l-apprezzament tal-provi mill-ġdid għandu jsir biss f'dawk il-każijiet fejn din il-Qorti tkun konvinta li l-apprezzament tal-provi tal-ewwel qorti kien tant żbaljat, li jekk hija ma tevalwax il-provi mill-ġdid, ser tinħoloq

---

³ *Supra*.

ingustizzja. Qal iżda li dan mhuwiex il-każ fl-appell li għandha quddiemha din il-Qorti.

18. B'riferiment għall-ewwel aggravju tal-appellant, l-appellat qal li in sostenn ta' dan l-aggravju tiegħu, l-appellant jiċċita biss is-sentenza fl-ismijiet **Tarcisio Agius vs. Il-Kummissarju tal-Pulizija**⁴, u jipprova jagħti l-impressjoni li din hija xi *landmark judgment*, jew li m'hemmx deċiżjonijiet oħra fejn it-Tribunal wasal għal konkluzjoni differenti u b'hekk ikkonferma d-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija. L-appellat qal li sabiex Qorti jew Tribunal tistabbilixxi x'inhum reat gravi *ai termini* tal-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389, ir-reat irid jiġi kkonsidrat fl-assjem taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, imma l-appellant f'dan il-każ naqas milli jagħmel riferiment għall-konsiderazzjonijiet kollha li għamlet il-Qorti tal-Appell meta tat dik id-deċiżjoni tagħha. L-appellat qal li l-konkluzjoni tal-Qorti tal-Appell f'dak il-każ, ma kinitx li r-reat li kkommetta Agius ma kienx wieħed gravi, imma li l-Kummissarju tal-Pulizija ppekka fil-parti fejn ma kkunsidrax it-titjib li għamel Agius f'haġtu, apparti li dak ir-reat kien jirrisali għal diversi snin qabel. L-appellat qal li fil-każ odjern, l-appellant ma ressaq l-ebda xhieda sabiex jipprova xi progress għamel f'haġtu. Qal li wieħed mir-reati kommessi mill-appellant kien dak ta' vjolenza kontra gwardjan lokali, u li kien bħala konsegwenza ta' dak ir-reat li l-appellant tpoġġa fuq programm ta' *anger management*. Qal li l-uniku xhud li ttella' mill-appellant kien l-uffiċjal tal-*probation*, li xehed li kien ilu ma jkollu kuntatt mal-appellant għal aktar minn sena u nofs. Dan l-istess xhud qal li l-appellant seta' "jiżgarra" f'każ li jkun hemm xi *trigger*, u din il-parti tax-xhieda ma twassalx għall-prova meħtieġa li l-

---

⁴ *Supra*.

appellant f'dan il-każ irriabilita ruħu. L-appellat qal li bl-għoti tal-liċenzja ta' gwardjan privat, l-appellant għandu responsabbiltà li jara li reati bħal dawn ma jseħħux, u għalhekk huwa kien ġust u raġonevoli meta kkonsidra r-reat kommess mill-appellant bħala wieħed gravi u li jaqa' taħt l-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389. L-appellat qal li fil-fatt jidher li l-appellant 'żgarra' riċentement, għaliex f'Ġunju tal-2020, inħarġu akkużi kontra tiegħu wara li hedded u inġurja numru ta' persuni, fosthom uffiċjal tal-Pulizija. L-appellat qal li minkejja li dan il-każ għadu ma ġiex deċiż b'mod finali, fatt bħal dan għandu rilevanza fid-dawl tax-xhieda mogħtija mill-*probation officer* Joseph Mizzi. L-appellat qal li l-konklużjoni dwar x'inhu reat gravi ma tistax tkun ridotta għal ekwiparazzjoni ta' pieneni, iżda jkun jagħmel sens jekk il-Qorti tikkonsidra l-assjem taċ-ċirkostanzi kollha sabiex tistabbilixxi x'jikkostitwixxi reat "gravi". L-appellat qal li minkejja li l-ewwel aggravju tal-appellant huwa bbażat kompletament fuq id-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal fil-każ ta' Tarcisio Agius, fl-aggravju tiegħu l-appellant ma jgħidx għalfejn it-Tribunal għamel apprezzament żbaljat tal-provi fil-każ partikolari tiegħu. L-appellat qal li ċ-ċaħda tal-applikazzjoni għal liċenzja ta' gwardjan privat, bl-ebda mod ma xxekkel il-possibilità li persuna tirriforma ruħha jew li ssib impjeg alternattiv. L-appellat qal li wieħed irid japprezza x-xogħol ta' gwardjan privat x'jinvolvi, u l-Kummissarju tal-Pulizija jrid ikollu s-serħan il-moħħ li l-applikant huwa persuna idonea u riformata biex tagħmel dan ix-xogħol.

19. B'riferiment għat-tieni aggravju tal-appellant dwar l-allegat apprezzament żbaljat taċ-ċirkostanzi u l-provi mit-Tribunal, l-appellat jgħid li m'hemm l-ebda deċiżjoni konfligġenti għaliex it-Tribunal f'dan il-każ issostanzja

d-deċiżjoni tiegħu. Qal li in vista tal-fatt li l-appellant naqas milli jressaq provi suffiċjenti sabiex jipprova li huwa għamel titjib fl-imġiba tiegħu, u in vista tal-fatt li l-*probation officer* xehed li jista' jkun hemm *triggers* li jġieghlu lill-appellant "jiżgarra", it-Tribunal kellu raġunijiet validi għalfejn ma jkunx konvint mill-idoneità tal-appellant. L-appellat qal li fil-fehma tiegħu l-appellant naqas milli jgib prova li illum il-ġurnata huwa bniedem irrifformat. Qal ukoll li minkejja li l-appellant ipprova jagħti l-impressjoni li l-konsiderazzjonijiet li kellu jagħmel it-Tribunal, kienu identiċi għall-konsiderazzjonijiet li għamlet il-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali, it-Tribunal u l-Qorti tal-Maġistrati kellhom funzjonijiet differenti minn xulxin, u dan għaliex filwaqt li l-Qorti tal-Maġistrati kkonsidrat l-aspett riformattiv u tat piena inqas ħarxa sabiex tiffavorixxi r-riabilitazzjoni tal-appellant, it-Tribunal f'din is-sitwazzjoni kellu jiddeċiedi jekk l-appellant huwiex idoneu sabiex jagħmel ix-xogħol ta' gwardjan privat. L-appellat qal li l-Kummissarju tal-Pulizija għandu rwol partikolari fil-ħruġ ta' liċenzji bħal dawn, għaliex huwa fdat bil-ħarsien tal-interess pubbliku in ġenerali, li l-individwi vestiti bil-kariga ta' gwardjan privat iridu jkunu ta' karattru affidabbli u sod sabiex ikunu jistgħu jaqdu dmirijiethom b'responsabbiltà. L-appellat qal li f'dan il-każ l-appellant irid jifhem li l-liċenzja li huwa applika għaliha ġgorr magħha ċertu piż u responsabbiltà. L-appellat qal ukoll li mhux minnu li t-Tribunal qiegħed b'xi mod iwassal messaġġ li min żbalja fil-passat ma jistax jегħleb l-iżbalji li jkun għamel, u qal li jekk hemm xi nuqqas, in-nuqqas huwa tal-appellant li naqas milli jikkonvinċi lit-Tribunal li għamel il-progress li qiegħed jgħid li għamel. L-appellat qal li filwaqt li huwa minnu li t-trattament speċjalizzat ta' *anger management* huwa maħsub biex persuna tirriforma ruħha, imma lanqas ma jista' jingħad li persuna li tattendi għal dan it-trattament

tkun irriformat ruħha. L-appellat qal li f'dan il-każ, u b'differenza mill-każ ta' Tarcisio Agius, l-appellant naqas milli jipprova li huwa persuna idonea biex tagħmel ix-xogħol ta' gwardjan privat, u għajr għall-*probation officer* li ltaqa' mal-appellant aktar minn sena u nofs qabel ma ntalab jixhed, huwa ma ġab l-ebda xhieda sabiex jixhdu dwar il-karattru tiegħu.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

20. Il-Qorti sejra tgħaddi sabiex teżamina l-aggravji sollevati mill-appellant, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet li għamel it-Tribunal fis-sentenza tiegħu u fid-dawl tas-sottomissjonijiet li saru mill-appellat. Jiġi rilevat li dawn il-proċeduri raw il-bidu tagħhom meta l-appellant applika għal liċenzja ta' gwardjan privat, u l-Kummissarju tal-Pulizija baġhat jinformah li l-applikazzjoni tiegħu kienet qiegħda tiġi miċħuda abbażi ta' dak li jipprovdi l-artikolu 10a (i) u 10(b) tal-Kap. 389, peress li l-appellant kien instab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali li kkommetta żewġ reati f'żewġ każijiet separati. L-appellant jikkontendi li in segwitu għal dawn is-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali, huwa rrimforma ruħu u għalhekk m'għandu jkun hemm l-ebda impediment biex tinħariġlu l-liċenzja sabiex ikun jista' jaħdem bħala gwardjan privat. Il-Qorti tqis illi deċiżjonijiet bħal dik appellata għandhom impatt fit-tul fuq il-ħajja lavorattiva tar-rikorrent u fuq il-mod kif dan jaqla' l-għajxien tiegħu. Għalhekk il-Qorti dejjem tittratta kull każ skont il-fattispeċi tiegħu sabiex tassigura li l-ġustizzja mhux biss issir, iżda tkun tidher li qiegħda ssir. Għalhekk f'każijiet ta' dix-xorta il-Qorti tgħarbel sew il-provi li jkunu tressqu

quddiem it-Tribunal. Dakollu qiegħed jintqal in vista tas-sottomissjoni tal-appellat li qorti ta' revizzjoni m'għandhiex tiddisturba bla bżonn l-apprezzament tal-provi li għamel f'dan il-każ it-Tribunal. Il-Qorti teżamina fid-dettall l-atti, mhux biex tkun f'pożizzjoni li tiddisturba l-apprezzament tal-provi mit-Tribunal, imma sabiex tassigura li ssir ġustizzja mal-partijiet fil-kawża.

L-Ewwel Aggravju: apprezzament żbaljat tal-artikolu 10(a)(i) tal-Kap.389

21. L-appellant qal li ħass ruħu aggravat għaliex fil-fehma tiegħu t-Tribunal għamel apprezzament żbaljat tal-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389, li jgħid li l-Kummissarju tal-Pulizija għandu jirrifjuta applikazzjoni bħal din meta l-applikant ikun instab ħati ta' xi delitt kontra s-sigurtà nazzjonali, ta' xi omiċidju volontarju jew ta' xi offiża fuq il-persuna, jew ta' xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont jew bil-vjolenza, jew b'xi delitt kontra l-fiduċja pubblika, jew ta' xi delitt gravi ieħor. L-appellant qal li f'dan il-każ it-Tribunal iddeċieda li r-reat li huwa nstab ħati tiegħu, jammonta għal "delitt gravi", u għalhekk ikkonferma d-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija u ddikjara li l-appellant m'għandux jingħata l-liċenzja ta' gwardjan privat. In sostenn tal-aggravju tiegħu, l-appellant għamel riferiment għas-sentenza tat-Tribunal, li sussegwentement ġiet finalment deċiża minn din il-Qorti kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Tarcisio Agius vs. Kummissarju tal-Pulizija**⁵, fejn il-Qorti qieset li l-piena għar-reat li tiegħu Agius instab ħati, kienet ferm anqas mill-piena għar-reati l-oħra msemmija fl-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389, u għaldaqstant il-Qorti qalet li l-

---

⁵ 02.09.2020.

gravità tar-reat kommess minn Agius ma tistax tiġi ekwiparata ma' dik tar-reati l-oħra indikati fl-imsemmi sub-inċiż tal-ligi. L-appellant qal li l-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali infligġiet fil-konfront tiegħu sentenza ta' priġunerija sospiza, u għalhekk jekk wieħed kellu jkejjel il-gravità tar-reat kommess minnu skont il-piena inflitta fuqu, wieħed jista' jasal għall-konklużjoni li f'dan il-każ it-Tribunal naqas milli japplika l-prinċipji tal-ekwità u tar-raġonevolezza. L-appellant qal ukoll li t-Tribunal injora għalkollox il-fatt li dan ir-reat li qiegħed jiġi meqjus bħala "delitt gravi" seħħ madwar tmien snin qabel, u minn dakinhar huwa riforma ruħu u attenda għal sessjonijiet ta' *anger management* sabiex itejjeb l-atteggjament tiegħu.

22. Il-Qorti, kif diġà qalet, tqis kull każ fuq il-merti tiegħu, wara li tevalwa ċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ. Mhuwix kkontestat li l-appellant darbtejn kien xellef difrejh mal-ġustizzja, u r-reat li l-Kummissarju tal-Pulizija qies li kien "gravi", kien jinvolvi l-aggressjoni tal-appellant fuq gwardjan lokali waqt il-qadi ta' dmirijietu, meta dan kien qiegħed joħroġ kontravvenzjoni fuq il-vettura tal-appellant li kienet ipparkjata ħażin. Kien dan ir-reat li l-Kummissarju tal-Pulizija ddeċieda li huwa "gravi" biżżejjed biex l-appellant ma jingħatax liċenzja bħala gwardjan privat. It-Tribunal sema' kif in segwitu għal dak l-episodju, l-appellant tpoġġa fuq Ordni ta' Trattament, fejn intalab jattendu għal sessjonijiet ta' taħriġ fl-*anger management*, u sema' wkoll lill-ufficjal tal-*probation* li segwa lill-appellant, li xehed li minkejja li dan kien jidher li kien qiegħed jagħraf jikkontrolla l-emozzjonijiet tiegħu wara li segwa dan il-programm, mhux eskluż li jkun hemm xi *triggers* li jistgħu jwasslu lill-appellant jerga' "jiżgarra". Mill-provi rriżulta wkoll li f'każ separat l-appellant gie mressaq quddiem il-Qorti b'arrest

wara li kien involut f'aggressjoni fil-konfront ta' għadd ta' persuni privati u ta' uffiċjal tal-pulizija, liema proċeduri għadhom *sub-judice* u għalhekk ma jirriżultax li kellhom xi influwenza fuq id-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija f'dan ir-rigward. Il-Kummissarju appellat qal però li dan l-episodju jirrifletti ħafna fuq il-karattru tal-appellant, u jindika li dan faċli jerga' jiżgarra meta jsib ruħu f'ċerti sitwazzjonijiet.

23. Din il-Qorti kkonsidrat li minkejja li huwa neċessarju li fid-deċiżjonijiet li jingħataw mill-Qrati tagħna jkun hemm ċerta uniformità, madanakollu din l-uniformità u konsistenza tista' tinkiseb biss meta l-paraguni jkunu *like with like*. Is-sitwazzjoni odjerna m'għandha x'taqsam xejn mal-każ ta' Tarcisio Agius, partikolarment għaliex ir-reati li ġew akkużati bihom l-appellant u Tarcisio Agius, li l-każ tiegħu l-appellant għamel riferiment għalih diversi drabi kemm quddiem it-Tribunal kif ukoll fir-rikors tal-appell tiegħu, m'għandhom x'jaqsmu xejn ma' xulxin. F'dan il-każ, l-aggressjoni tal-appellant seħħet proprju fil-konfront ta' gwardjan lokali li kien qiegħed jaqdi dmirijietu. Ir-reat partikolari li ġie akkużat bih l-appellant jindika li huwa aġixxa b'impulsività u b'nuqqas ta' ħsieb, bil-konsegwenza li fera uffiċjal pubbliku waqt il-qadi ta' dmirijietu. Mill-provi li tressqu quddiem it-Tribunal jirriżulta wkoll li mhuwiex eskluż li l-appellant jerga' jiżgarra f'każ li jkun hemm xi *triggers* simili, kif ikkonferma l-uffiċjal tal-*probation* li segwa lill-appellant għal perijodu ta' sentejn. Kien għalhekk li l-Kummissarju tal-Pulizija f'dan il-każ iddeċieda li jirrifjuta l-applikazzjoni tal-appellant, għaliex dan naqas milli jipproduċi provi li huwa persuna idonea biex tiddetjeni liċenzja ta' gwardjan privat li tista' tieħdu f'diversi postijiet tax-xogħol u tlaqqgħu ma' diversi ċirkostanzi fejn ikollu jaħdem taħt pressjoni u ċerta stress.

F'sitwazzjonijiet b'hal dawn, il-Qorti għandha l-obbligu li tifli l-provi kollha, in-natura tar-reat li jkun twettaq mill-applikant, kif ukoll il-provi li huwa jressaq in-sostenn tad-dikjarazzjoni tiegħu li huwa persuna riformata, qabel tasal għad-deċiżjoni tagħha dwar l-appell tal-appellant. Il-Qorti tqis li l-appellant f'dan il-każ ma ressaqx provi suffiċjenti li huwa persuna li rriformat ruħha, u li jekk jiġi fdat bir-responsabbiltà ta' gwardjan privat, b'setgħat u responsabbiltajiet simili għal tal-membri tal-Korp tal-Pulizija, huwa ser iġib ruħu kif mistenni minn persuna f'kariga b'hal din. Kien ikun ferm aħjar li kieku l-appellant ressaqx ix-xhieda ta' persuni li jaħdmu miegħu fiċ-ċentru ta' detenzjoni u persuni oħra li kienu jaħdmu miegħu fil-passat, familjari tiegħu u nies li jafuh mill-qrib, sabiex jipprova jikkonvinċi lit-Tribunal li huwa tassew persuna li rriformat ruħha. L-unika prova li ngābet mill-appellant hija dik tal-uffiċjal tal-*probation* li segwiew għal sentejn, u li fix-xhieda tiegħu kkonferma li kien ilu ma jkollu kuntatt mal-appellant għal aktar minn sena u nofs. Il-mod kif xehed dan l-uffiċjal ukoll ma jikkonvinċix sa barra li l-appellant kien irriforma ruħu għalkollox, għaliex dan wera dubju dwar kif jista' jirreagixxi l-appellant f'każ li jkun hemm xi *trigger*. Lil hinn mill-konsiderazzjonijiet dwar il-piena inflitta fuq l-appellant mill-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali, din il-Qorti tqis li l-Kummissarju appellat kien korrett meta kklassifika r-reat kommess mill-appellat b'hal wieħed 'gravi' biżżejjed biex l-applikazzjoni tiegħu tiġi miċħuda.

Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhuwiex ġustifikat, u tiċħdu.

It-Tieni Aggravju: apprezzament żbaljat taċ-ċirkostanzi u l-provi

24. L-appellant qal li huwa ħass ruħu aggravat għaliex minkejja li rrikonoxxa li għandha ssir enfasi fuq l-aspett riformattiv ta' persuna misjuba ħatja, fil-każ tiegħu t-Tribunal xorta waħda ddeċieda li jikkundannah u qiegħed iċaħħdu milli jingħata l-liċenzja ta' gwardjan privat sabiex ikun jista' jikkontribwixxi lejn is-soċjetà bix-xogħol li jixtieq jagħmel.

25. Il-Qorti taqbel li llum il-ġurnata qiegħda aktar issir enfasi fuq ġustizzja riformattiva fil-każ ta' dawk il-persuni li b'xi mod jkunu naqsu lejn is-soċjetà, u li persuna m'għandhiex tiġi identifikata mill-iżball li tkun wettqet u li għarfet tħalli warajha u mxiet 'l quddiem. Madanakollu proprju għaliex il-liċenzja li applika għaliha l-appellant, iġġorr magħha ċerti responsabbiltajiet u fejn l-applikant jiffaċċja diversi ċirkostanzi li jitolbu minnu li jimxi b'għaqqal u bi ħsieb, u mhux b'impulsività, il-legiżlatur introduċa ċerti salvagwardji u impona fuq il-Kummissarju tal-Pulizija l-obbligu li jagħmel ċerti verifiki dwar l-applikanti għal tali liċenzja. L-appellant qal li f'dan il-każ, minkejja li l-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali, bid-deċiżjoni tagħha, għażlet li tagħtih ċans ieħor, it-Tribunal b'hal donnu bid-deċiżjoni li ta, qiegħed iċaħħdu minn dan iċ-ċans u milli jirreintegra ruħu fis-soċjetà. Dan iżda mhux il-każ, għaliex filwaqt li l-Qorti tal-Maġistrati ta' Ġudikatura Kriminali kellha l-funzjoni li tikkonsidra n-nuqqas jew l-iżball tal-appellant u tinfliggi piena fuqu, it-Tribunal fl-evalwazzjoni tal-appell tal-appellant kellu jiddeċiedi mhux biss dwar jekk l-appellant għandux jingħata l-liċenzja li applika għaliha jew le, iżda ried jerfa' fuq spallejh il-piż tal-konsegwenzi jekk wara li jingħata l-liċenzja li applika għaliha, jinstab li l-appellant ma kienx idoneu għal dan ir-rwol. Huwa għalhekk li din il-Qorti hija

tal-fehma li l-appellant seta' ġab aktar provi, u provi ferm aħjar fil-kwalità, jekk ried li jikkonvinċi lit-Tribunal li huwa tabilhaqq irriforma ruħu.

Għalhekk tqis li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq, u tiċċdu.

It-Tielet Aggravju: enfasi fuq l-iżbalji tal-passat

26. L-appellant qal li huwa ħass ruħu aggravat ukoll għaliex fil-fehma tiegħu t-Tribunal naqas milli japprezza l-progress u t-titjib li huwa għamel f'ħajtu partikolarment dwar l-*anger management*, u għalhekk xejjen l-isforzi li saru minnu kif ukoll l-effettività tal-Ordni ta' Trattament li ġiet imposta fuqu. Qal li bid-deċiżjoni tiegħu t-Tribunal qiegħed jagħti l-impressjoni li x-xogħol li jagħmlu l-esperti sabiex jgħinu individwu jirriforma ruħu wara li jkun żbalja, huwa inutli għaliex dejjem ser tibqa' l-biżgħa li żball jerġa' jirrepeti ruħu, jew li l-individwu jibqa' ttimbrat għal għomru. L-appellant qal li bid-deċiżjoni tiegħu t-Tribunal qiegħed juri li m'għandux fiduċja fir-rapport tal-uffiċjal tal-*probation* u għalhekk qiegħed jibqa' jqajjem dubji dwar il-kwalitajiet tal-appellant minħabba żball li ġie kommiss aktar minn tmien snin ilu.

27. Il-Qorti ma taqbilx ma' dak li sottometta l-appellant f'dan l-aggravju tiegħu, u għal darb'oħra tirrileva li l-oneru tal-prova li l-appellant verament inbidel u poġġa warajh darba għal dejjem it-tendenzi li jimxi b'impulsività u b'nuqqas ta' ħsieb meta ffaċċjat bil-kuntlarju tal-ħajja, kienet tiegħu biss. Minflok ġab provi konvinċenti f'dan ir-rigward, l-appellant ressaq biss lill-uffiċjal tal-*probation* li xehed li kien ilu ma jkollu kuntatt mal-appellant għal aktar minn sena u nofs u li qajjem dubji dwar jekk l-appellant hux kapaċi jikkontrolla lillu

nnifsu f'każ li tinqala' xi haġa mhux mistennija. Min-naħa l-oħra, l-appellat ġab prova ta' episodju fejn l-appellant, saħansitra wara li kien applika għal-liċenzja ta' gwardjan privat, tressaq quddiem il-Qorti b'arrest akkużat b'aggressjoni fuq terzi u anki fuq uffiċjal tal-Pulizija. Huwa in vista ta' dawn iċ-ċirkostanzi kollha li t-Tribunal deherlu li minkejja li għaddew tmien snin mir-reat li jissemma' mill-Kummissarju appellat fl-ittra ta' rifjut li bagħat lill-appellant, u minkejja li l-appellant segwa l-Ordni ta' Trattament imposta fuqu, xorta għad hemm dubji dwar il-mod kif dan jista' jirreaġixxi f'ċirkostanzi mhux mistennija. Il-Qorti tqis li t-Tribunal ma kienx skorrett meta esprima t-tħassib tiegħu dwar l-idoneità tal-appellant għall-għoti tal-liċenzja li qiegħed jitlob li jingħata, partikolarment meta wieħed jikkonsidra n-natura tar-reat li nstab ħati tiegħu fil-passat.

Tqis għalhekk li dan l-aggravju mhuwiex ġustifikat, u tiċċdu.

Ir-Raba' Aggravju: nuqqas ta' bilanċ ekwu u apprezzament żbaljat ta' x'jirrikjedi l-interess pubbliku

28. L-appellant qal li fiċ-ċirkostanzi tal-każ preżenti jrid jinżamm bilanċ bejn l-interess pubbliku, u d-dritt tiegħu li jeżerċita l-professjoni ta' gwardjan privat, liema kwistjoni għandha tinvolvi l-użu tar-raġonevolezza fl-eżerċizzju tad-diskrezzjoni mogħtija mil-liġi. Qal li dan l-eżerċizzju tar-raġonevolezza mhux isir b'ekwità meta huwa qiegħed jiġi mcaħħad mid-dritt li jeżerċita l-professjoni li jixtieq minħabba żball li kkommetta tmien snin ilu. L-appellant qal li huwa ħassu aggravat l-aktar minħabba li l-Kummissarju appellat kellu sitwazzjonijiet simili li jinvolvu uffiċjali fil-Korp Pulizija li tħallew jaħdmu minkejja li nstabu ħatja ta' xi nuqqas jew ieħor. Qal li f'każijiet bħal dawn il-Kummissarju għandu jkun

ragonevoli fl-użu tad-diskrezzjoni mogħtija lilu bil-liġi, sabiex ma jibqax jikkastiga, jittimbra u jippenalizza żbalji passati, filwaqt li jinjora l-kambjamenti li l-persuna tkun għamlet f'ħajjitha.

29. Il-Qorti hija tal-fehma li filwaqt li huwa veru li d-diskrezzjoni fdata lill-Kummissarju tal-Pulizija għandha tiġi eżerċitata minnu b'mod ragonevoli, u billi jinħoloq bilanċ bejn il-jedd tal-appellant li jaħdem, u l-obbligi tal-Kummissarju lejn is-soċjetà in ġenerali, madanakollu f'dan il-każ l-oneru tal-prova li l-appellant verament irriforma ruħu u li huwa idoneu sabiex jingħata l-liċenzja li applika għaliha, kien tal-appellant u tal-appellant biss. Filwaqt li huwa minnu li l-appellant għandu dritt jaħdem sabiex ikun jista' jaqla' l-għajxien tiegħu b'mod diċenti, madanakollu f'sitwazzjonijiet bħal dawn wieħed irid joqgħod attent, għaliex mhux kull individwu jista' jitqies li huwa idoneu għal kull tip ta' xogħol. Bid-deċizzjoni tiegħu l-appellat mhux qiegħed iċaħħad lill-appellant milli jkollu kwalunkwe tip ta' xogħol, jew milli jaqbad negozju għal rasu. Izda l-interessi tas-soċjetà in ġenerali jirrikjedu, u għalhekk jeżistu s-salvagwardji rikjesti taħt il-Kap. 389, li persuna li tapplika għal liċenzja sabiex tkun tista' taħdem bħala gwardjan privat, turi li għandha l-kwalitajiet neċessarji sabiex tkun tista' tagħmel ix-xogħol fdat lilha b'responsabbiltà u b'għaqq, għall-ġid tas-soċjetà in ġenerali.

Huwa għalhekk li tqis li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq, u qiegħda tiċħdu wkoll.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti qiegħda tiddeċiedi dwar l-appell tal-appellant billi tiċċdu, filwaqt li tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha.

Spejjeż tal-proċeduri quddiem it-Tribunal għandhom jibqgħu kif deċiżi, filwaqt li l-ispejjeż ta' dan l-appell għandhom jithallsu mill-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**